

Brugervejledning

Tillykke med dine nye VELFAC vinduer og døre

Vi er sikre på, at du vil få glæde af dem i mange år fremover. Vores vinduer og døre er en sund kombination af traditionelt håndværk og den nyeste produktionsteknik. Det giver kvalitetsprodukter, der med en smule pleje holder sig smukke og funktionsdygtige år efter år. Læs derfor denne vejledning og overhold de få anvisninger, som vi giver ud fra vores mangeårige erfaring med vinduer.

- På de første sider finder du gode råd om indeklima, tyveriforebyggelse, energi og garanti.
- På side 6-7 finder du information om, hvordan du plejer dine vinduer og døre, så de holder sig pæne år efter år, samt hvordan du kan minimere dugdannelse
- Side 11 sætter dig også i stand til at afgøre, hvilket vinduessystem dit hus har. Det har du brug for at vide, når du skal sætte dig ind i, hvordan dine vinduer fungerer

Liv, lys og luft med dine VELFAC vinduer

Vi bliver i godt humør, vi får mere energi og føler os bedre tilpas, når vi er omgivet af lys! VELFAC vinduet er kendt for sine smalle vinduesprofiler, og du vil derfor opleve, at du altid får den størst mulige mængde dagslys ind ad dine vinduer; selv på en mørk januardag...

Vores hjem skal være et rart sted at være - det er her, vi stresser af og henter ny energi. Faktisk tilbringer hver anden dansker mindst 16 timer af døgnet hjemme hos sig selv, også på hverdage. Derfor er det vigtigt, at vi inviterer lyset ind i huset.

Men vi skal også sørge for, at indeklimaet er til gavn for os, så vi trives. Det kan du gøre ved at:

- lufte ud (gennemtræk) mindst tre gange om dagen i 5-10 minutter, også i regnvejr
- sætte varme på, så temperaturen ligger på 20-22°C hele døgnet
- sørge for god luftcirkulation i alle rum - lad fx gerne indvendige døre stå åbne

VELFAC er medlem af Dansk Indeklima Mærkning, der er en frivillig mærkningsordning, som har til formål at forbedre indeklimaet i bygninger ved:

- at give producenterne et redskab til at udvikle produkter, der tager hensyn til indeklimaet
- at give forbrugerne et redskab til at udvælge de produkter, der tager hensyn til indeklimaet
- at give alle et redskab til bedre at forstå, hvordan produkter påvirker indeklimaet

► Dansk Indeklima Mærkning bliver administreret af Teknologisk Institut. Du kan få flere oplysninger om ordningen på: www.teknologisk.dk/dim.

► Her kan du få mere at vide om det gode indeklima:

Astma-Allergi Forbundet
telefon 4343 5911
www.astma-allergi.dk

Teknologisk Institut
telefon 7220 2000
www.teknologisk.dk

Statens Byggeforskningsinstitut
telefon 4586 5533
www.sbi.dk

Et liv i sikkerhed og tryghed

I gennemsnit sker der knap 100 indbrud i villaer og lejligheder hver dag. Det gælder altså om at sikre sig mod ubudne gæster, og med VELFAC vinduer er du godt på vej.

Vinduer er hjemmets svage punkt, og en stor del af de indbrud, der bliver begået, sker ved, at tyven afmonterer de udvendige glaslister og tager ruden ud. De fleste af VELFAC vinduessystemer er karakteriseret ved, at glaslisterne er sat i indvendigt og altså ikke kan fjernes udefra. For VELFAC Ribo systemerne sidder glaslisten udvendigt, men her er glasset så limet fast for at hindre indbrud. For tyven vil der derfor ofte kun være én udvej - at smadre ruden. Men selv hærdede indbrudstyre foretrækker at arbejde i stilhed, så hvis eneste mulighed er at knuste ruden, vil de som regel opgive og liste af igen.

OBS: Vær opmærksom på, at ikke alle forsikringselskaber dækker indbrud, der er begået gennem vinduer, der stod i ventilationsstilling på indbrudstidspunktet.

► Stop tyven - før han bryder ind

- lad som om, der er nogen hjemme, når du er ude
- bed naboen om at tømme postkassen og bruge skraldespanden, når du ikke er hjemme
- installer udendørs lys med føler
- placer værdigenstande, så de ikke kan ses udefra

► Glaslisterne sidder indvendigt i VELFAC vinduer. Det betyder, at en tyv ikke bare kan skrue glaslisterne af og tage ruden ud.

Få gode råd og idéer til tyverisikring på:

- www.stopindbrud.dk, der er resultatet af et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd og erhvervsorganisationen Forsikring & Pension
- www.dkr.dk, der er Det Kriminalpræventive Råds hjemmeside

Energi og miljø med VELFAC vinduer

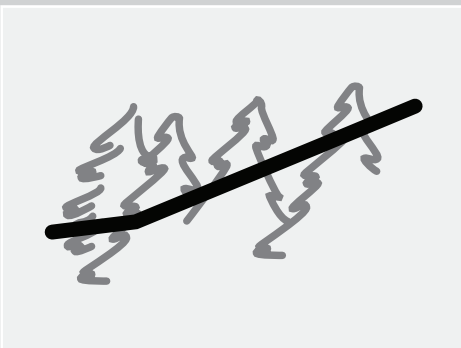
For at minimere dit energiforbrug gælder det først og fremmest om at vælge et vinduesfabrikat med en god Eref-værdi (energitilskud). Eref-værdien medregner nemlig både det energitilskud, der kommer ind af vinduerne i form af gratis solvarme og fratækker det varmetab, der ryger ud gennem vinduerne.

Den smalle ramme-karmkonstruktion, som er unik for VELFAC vinduer, gør, at vores vinduer har op til 50% større rudeareal end andre vinduestyper. Derfor har vores vinduer en af markedets bedste Eref-værdier. Du får altså både masser af lys, gratis solvarme og et meget energivenligt vindue, når du har valgt VELFAC.

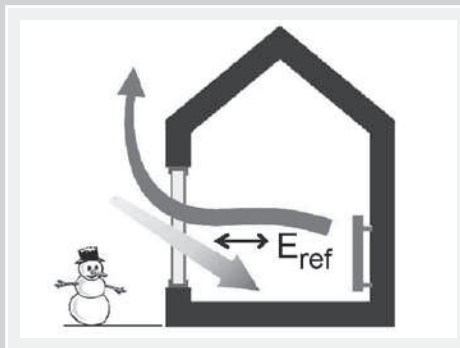
VELFAC og miljøet. I samarbejde med Teknologisk Institut har vi analyseret VELFAC vinduets miljøbelastning fra vugge til grav. Konklusionerne fremgår af en samlet miljødeklaration, der bygger på UMIP-metoden (Udvikling af Miljøvenlige Industri-Produkter). Du kan finde deklARATIONEN på: www.VELFAC.dk.

► I et VELFAC vindue er rammen monteret uden på karmen. Resultatet er smalle vinduesprofiler og en væsentlig større glasflade, der lukker gratis solvarme og op til 50% mere dagslys ind i rummet end andre vinduer.

► VELFAC er det første danske vinduesystem med miljødeklaration.

► VELFAC vinduer har en af markedets bedste Eref-værdier og er derfor et energimæssigt godt valg. Læs mere om Eref-værdier på www.VELFAC.dk.

Pleje og vedligeholdelse for opretholdelse af garanti

For alle VELFAC produkter gælder nogle generelle retningslinier, som skal imødekommes for opretholdelse af garantien:

Smøring. VELFAC vinduer og døre er stort set vedligeholdelsesfrie. Dog skal grebets kolver renses og smøres og eventuelle hængsler have et par dråber olie 1-2 gange om året - hyppigt brugte vinduer og døre skal dog smøres oftere. Områder for smøring er angivet med to oliedråber: på de forskellige vinduer og døre.

Hængsler/beslag og skruer. Ekstra inspektion og opmærksomhed på beslagoverflader i særligt udsatte områder (industri- og landbrugsområder, kystnære områder og områder med høj koncentration af trafik) skal udføres mindst to gange årligt. Skyl og smør bevægelige dele samt overflader på beslagkomponenter to gange årligt med en syrefri olie. Til smøring af bevægelige dele benyttes en syrefri smøreolie. Til beskyttelse af overfladen benyttes et egnet produkt, f.eks. Dinitrol 4010 eller Castrol DW 33. Garanti mod korrosion er kun gældende ved manglende funktion og under forudsætning af, at ovenstående vedligeholdelsesanvisninger er fulgt.

Vask/rengøring af rude, ramme og karm gøres bedst med en blød klud eller børste samt lunkent vand tilsat lidt opvaskemiddel eller et andet mildt rengøringsmiddel uden slibeeffekt og opløsningsmiddel. Spor efter klæbemærker og limrester på glasset fjernes ved at gnide på dem med en klud dyppet i sprit. Drejer det sig om mærker fra sugekopper, kan du fjerne dem med et rengøringsmiddel til glaskeramiske kogeplader. Sorte striber fra glasbånd kan kræve lidt ekstra knofedt for at gå af.

Aluminium / HELO kompositmateriale skal vaskes mindst 2 gange om året (fx når vinduet pudses). Udtræk fra beton i nybyggeri skal vaskes af med det samme, da glas og ramme ellers bliver matte. Skader har ikke indflydelse på aluminiumets holdbarhed, da blotlagt aluminium hurtigt danner et naturligt oxidlag, der forhindrer korrosion og angreb af hvidrust. Småridser i aluminiumet kan udbedres med reparationslak, men farveforskelle må påregnes. Ridser eller skader der gennembryder malingen på HELO kompositmaterialet skal udbedres med reparationslak, for at undgå at skaden breder sig. Farveforskelle må påregnes.

Træ udvendigt. Hold øje med om der er ved at opstå revnedannelser i den udvendige overfladebehandling. Det gælder især syd- og vestvendte facader, karnappartier o.lign, hvor solens UV-stråler er hårde ved træværk af alle slags. Opstår der først en revne i overfladebehandlingen, har man inviteret fugten indenfor, og nedbrydningen af træet er begyndt. Derfor skal vinduerne en gang årligt efterses, og udbedringer af overfladen skal foretages, hvor det er tiltrængt. Brug vandbaseret, diffusionsåben maling. Træfugtigheden bør ligge på 15-18% og lufttemperaturen omkring 10-20°C. Start ikke arbejdet inden natduggen er væk, og afslut tidsnok til at **malingen kan være "håndtør", inden duggen falder igen**. Trævinduer skal vaskes mindst 2 gange om året - gør det til en god vane, når du pudser vinduer.

Træ indvendigt. Karmen er overfladebehandlet med vandbaseret maling eller lak og bør afvaskes jævnlige. Tætningslister, glasbånd og glaslister skal blot holdes rene fx ved aftørring med en klud opvredet i rent vand, evt. tilsat et mildt rengøringsmiddel. Skader i karmens overfladebehandling skal repareres. Ved reparation, eller hvis du i øvrigt ønsker at male karmen, skal du bruge vandbaseret, diffusionsåben maling - undgå at få maling på tætningslister, glasbånd og glaslister.

Reparationsmaling og -lak kan købes hos VELFAC Serviceafdeling

► Hvis du bor ved havet, hvis dine vinduer sidder i sydvendte facader med særlig kraftigt sollys, eller hvis der er meget fugtigt indendørs, kræver dine vinduer lidt hyppigere pleje.

► **Harpiks.** Træ er et naturprodukt, der indeholder harpiks. Du kan fjerne små krystalliserede harpiksknopper ved at tørre forsigtigt på dem med en spritvædet klud - gnid ikke for hårdt, det virker bedre at tørre moderat af med sprit flere gange. Husk straks at tørre efter med en klud, der er opvredet i vand. Større udtræk må sidde nogle måneder, til de har krystalliseret sig, hvorefter de kan skrubes af og til sidst aftørres med sprit. Gulfarvning som følge af knaster falmer gradvist med årene.

Dug på dine vinduer?

Dug opstår helt naturligt, når fugtig varme og kulde mødes. De fleste har oplevet det på badeværelsets spejl, men også boligens vinduer kan dugges til.

Vær glad for den udvendige dug. Engang sad dug kun på indersiden af vinduet. Men i de senere år har mange oplevet, at dug også kan sidde på ydersiden - særligt i natte- og morgentimerne. Den udvendige dug skyldes, at ruderne har en isolerings- evne, der er helt i top. Ruderne isolerer simpelthen så effektivt, at det er en kold rude, der møder kold udendørsluft, hvorefter der opstår dug - eller kondens, som det også kaldes. Duggen forsvinder, når luften ude bliver varmere i løbet af formiddagen. Udvendig kondens er fuldstændig ufarlig og generer kun udsigten.

Skil dig af med den indvendige dug. Dugger dine ruder indvendigt, bør du derimod gøre noget ved det. Duggen skyldes, at varm fugtig indeluft afkøles mod de koldere ruder og frigiver vanddråber, der sætter sig på ruden. Det er tegn på for høj luftfugt- ighed pga. for ringe luftskifte. Et fugtigt indeklima er usundt for både mennesker og vinduer. Indeklimahåndbogen og Astma- og Allergiforbundet anbefaler en relativ luftfugtighed på højst 45% indendørs i vinterhalvåret. At holde luftfugtigheden så lavt kræver en indsats, da vores huse bliver stadig tættere og bedre isoleret.

Der er tre vigtige faktorer, der formindsker risikoen for dug indendørs:

- luft ud (gennemtræk) mindst tre gange om dagen i 5-10 minutter, også i regnvej
- sæt varme på, så temperaturen ligger på 20-22°C hele døgnet
- sørg for god luftcirkulation i alle rum - lad fx gerne indvendige døre stå åbne

Kondens mellem de to vinduesglas. Opdager du, at der er kondens mellem glassene i en termorude/energirude, er ruden punkteret og skal udskiftes.

Her kan du få gode råd og mere information om kondens:

Statens Byggeforskningsinstitut:
"Er din bolig muggen?" Kan ses på www.sbi.dk under Indeklima/ Fugt og skimmel

Energistyrelsen om skimmel
www.skimmel.dk

På www.VELFAC.dk/Privat/Kondens svarer Jørgen på spørgsmål om kondens og dug

► Vidste du...

- at i nybyggede huse skal du det første år lufte mere ud end i ældre huse; og at det også gælder ved om- og tilbygninger
- at et voksent menneske eller en middelstor hund afgiver ca. 2 liter vand i døgnet. Vandet fjernes ved udluftning
- at pottplanter afgiver meget fugt
- at fugtproblemerne vokser, når rumtemperaturen sænkes - og mindskes, når den hæves. Selv en kortvarig sænkning af temperaturen om natten kan give kondens på ruderne

Hvis der pludselig opstår dug på dine vinduer, kan det skyldes

- at du har fået nye vinduer, som er helt tætte
- at du har fået gulvvarme i stedet for radiatorer
- at du har fået nye gardiner af kraftigere stof eller som dækker mere af vinduet
- byggefugt fra nybyggeri. Udtørningsfasen kan tage helt op til et år
- årstiden, fordi kondensdannelsen især opstår i vinterhalvåret

Kvalitetsnormer for vinduesbranchen

Hos VELFAC lever og ånder vi for, at vores vinduer og døre lever op til dine forventninger. Vores høje kvalitetskrav og hele vores produktion er præget af stor omhu for at få tingene gjort rigtigt - første gang.

Som mange danske vinduesproducenter er VELFAC A/S medlem af brancheforeningen VinduesIndustrien. Foreningen, der tidligere hed VSO, blev dannet i 1977 - bl.a. for at stå samlet som branche og for at værne om den danske facadearkitektur.

VinduesIndustrien har fastlagt nogle minimumskrav til vinduers kvalitet og konstruktion til gavn for dig som forbruger. Samtidig har VinduesIndustrien defineret, hvad du som forbruger må acceptere mht. uregelmæssigheder i overfladerne på vinduer, der består langt overvejende af naturmaterialer: aluminium, træ og glas. Du kan læse mere om VinduesIndustriens tekniske bestemmelser på www.vinduesindustrien.dk.

Aluminium

I følge VinduesIndustriens tekniske bestemmelser om aluminium er overfladefejl, der ikke er synlige udendørs på tre meters afstand acceptable - overfladen må ikke bedømmes i direkte sol.

Træ

Træ er et naturmateriale, der ofte er meget uensartet. Vi stiller meget specifikke krav til vores leverandører af karmtræ for at få en trækvalitet, som vi kan stå inde for.

Vi overfladebehandler selv træet, hvor vi følger reglerne udstukket af VinduesIndustrien og den tilknyttede kontrolordning, Dansk Vindues Verifikation (DVV). Her fremgår at

- alle flader skal være behandlet med maling eller lak
- flader, kanter og false skal stå ensartet i kulør og glans samt være glatte at føle på
- da træ er et naturprodukt, kan der forekomme struktur- og glansvariationer, vindridser og andre normale trævariationer (fx i forbindelse med knaster)
- træ indeholder harpiks. I de første 3-4 år kan harpiks trænge ud og krystallisere sig på trækarmen. Se behandling af harpiksudtræk på side 6

► **VinduesIndustrien** er en brancheforening, der har hovedparten af danske vinduesproducenter som medlem. VELFAC vinduer og døre lever som minimum op til kravene i VinduesIndustriens tekniske bestemmelser til DVV, som du kan finde på: www.vinduesindustrien.dk

► Da træ er et naturprodukt, kan der forekomme struktur- og glansvariationer, vindridser og andre normale træ-variationer - fx i forbindelse med knaster.

DANSK
VINDUES
VERIFIKATION

► **DVV** kontrollerer, at de tilknyttede virksomheder overholder VinduesIndustriens "Tekniske bestemmelser for DVV". Vinduer, der er mærket med kvalitetsmærket "DVV", giver forbrugerne en sikkerhed for, at produkternes kvalitet er i orden. Du kan læse mere om DVV på www.vinduesindustrien.dk

Vinduesindustrien påpeger, at vedligeholdelsesintervallet af trækarmen, specielt ved sydvendte facader med særlig kraftigt sollys og havluft, eller hvor der er meget høj fugtpåvirkning fra rumsiden, bør tilpasses forholdene. Derfor skal overfladebehandlingen checkes 1 gang om året og evt. synlig nedbrydning skal repareres. Reparationsvejledning kan rekvireres fra VELFAC Serviceafdeling.

Ruder

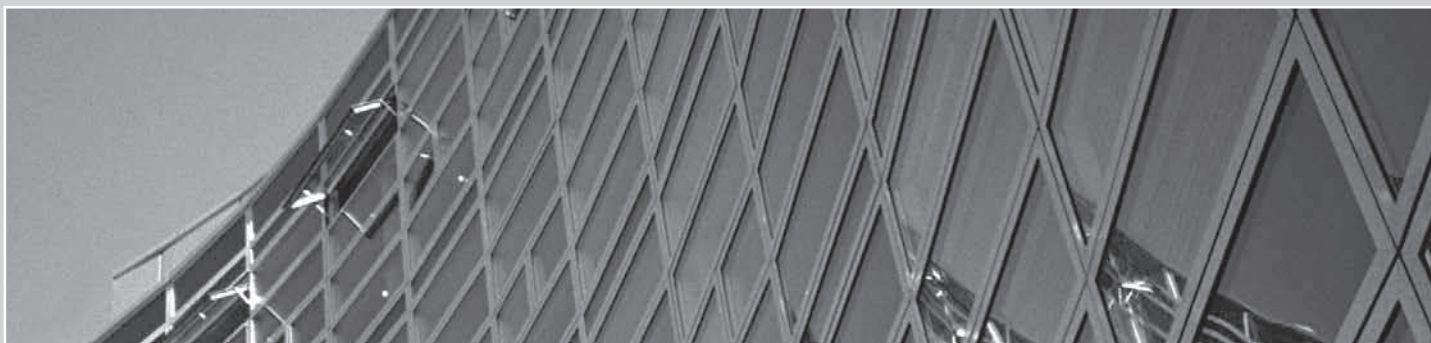
Som alle andre vinduesproducenter producerer VELFAC ikke selv ruderne, men køber dem hos en rudeproducent. Derfor er vi underlagt rudebranchens regler for, hvad der er reklamationsberettiget. For rudebranchen gælder:

Urenheder, snavs og ridser. Glas er et naturmateriale, og selv med de mest moderne produktionsmetoder kan der forekomme helt små uregelmæssigheder. Urenheder i glasset samt smudspartikler og ridser i glasset på den indvendige side af termoruden må accepteres, når de er under en vis størrelse. En fagmand vurderer ud fra Glasindustriens publikation "Termoruders visuelle kvalitet" (juli 2009), om reklamationen er berettiget.

Farvenuancer. Almindeligt glas brugt i termoruder opfattes normalt som klart - men er i virkeligheden grønt. Farven reducerer lysgennemgangen. Derfor kan to stykker glas af samme type, men med forskellig tykkelse, opfattes som om, de har forskellige farvenuancer - det kan der ikke gøres noget ved.

Termiske spændinger i ruden pga. uensartet varmepåvirkning kan få ruden til at revne i et karakteristisk brud, som ikke er omfattet af garantien. Derfor fraråder vi, at:

- klæbe streamers, plakater eller skilte på ruden
- male ruden helt eller delvist
- klæbe plastfilm eller solfiltre på ruden
- udsætte ruden for slagskygger
- blæse varm luft på ruden (føntørrer, varmeblæser el.lign.)

► **Spørgsmål om termoruder.** På www.glasindustrien.org under: "Publikationer / Kort og godt om termoruder" kan du læse mere om termoruder.

På www.glasindustrien.org under Publikationer kan du også downloade "Termoruders visuelle kvalitet", der beskriver bedømmelseskriterierne for kvalitetsafvigelser i termoruder.

10 års garanti - hvad dækker garantien?

Garantien dækker fabrikations- og materialefejl, der berettiget reklameres over inden for en periode på 10 år fra leveringstidspunktet - facadedøre samt VELFAC Ribo dog kun 5 år. Reklamation bør i første omgang ske over for din vinduesmontør, som har garantiforpligtelse over for dig.

Garantien dækker ikke fejl, der skyldes fejlagtig montage, manglende eller utilstrækkelig pleje eller fejlagtig betjening. Fejlagtig montage kan reklameres overfor vinduesmontøren.

"Spørg Jørgen". Hvis du har spørgsmål om vinduer, som du ikke finder svar på her i Brugervejledningen, kan du sende os en mail på www.VELFAC.dk under Privat / Spørg Jørgen - du får svar i løbet af 2-3 arbejdsdage. Her på siden kan du læse de 5 mest almindelige spørgsmål - og deres svar. Du kan også se flere spørgsmål og svar på hjemmesiden.

Spørgsmål: Jeg har fået nye vinduer, og de "går" ikke ordentligt - kan det virkelig passe?

Svar: Nej. Nye vinduer skal gå ordentligt, og det skal vinduesmontøren sikre sig, at de gør, før han afleverer byggeriet. Du bør henvende dig til din vinduesmontør og bede ham se på sagen.

Spørgsmål: Jeg har fået nye vinduer for et par år siden. Nu er der kommet gulbrune pletter på malingen på grund af harpiksudtræk - kan det virkelig passe?

Svar: Ja. Træ er et levende produkt, så harpiksudtræk er en naturlig følge af at vælge træ. Der er dog stor forskel på, hvor mange knaster vinduer har. VELFAC vinduer har kun få og små knaster. På side 6 kan du læse om behandling af harpiksudtræk.

Spørgsmål: Mine VELFAC vinduer og døre er 12 år gamle, men nu "går" de ikke ordentligt mere - kan det virkelig passe?

Svar: Nej, selvfølgelig ikke. Men det kan ske, at rammen pga. overbelastning el.lign. kan sætte sig over tid. Rammen kan imidlertid justeres op. På www.VELFAC.dk kan du under Erhverv / Teknisk Rådgivning / Montagevejledning finde en vejledning i, hvordan du selv kan justere VELFAC vinduer og døre. Eller du kan bede en håndværker give dig et uforpligtende tilbud på opgaven.

Spørgsmål: Jeg har lige fået VELFAC vinduer monteret i mit hus, og nu kan jeg se, at der er ridser på glasset - kan det virkelig være rigtigt?

Svar: Måske. I afsnittet "Kvalitetsnormer for vinduesbranchen" på side 9, kan du læse om, hvilke uregelmæssigheder i overfladen, vinduesbranchen anser for acceptable. Hvis uregelmæssighederne på glasset (karmen, rammen, døren...) i dine vinduer og døre falder uden for det beskrevne, kan du henvende dig til din vinduesmontør, som har garantiforpligtelse over for dig.

Spørgsmål: Mine vinduer er ikke mere end nogle måneder gamle og trænger allerede til at blive smurt - kan det virkelig være rigtigt?

Svar: Ja, det kan. Når VELFAC vinduer og døre forlader fabrikken, er de smurt tilstrækkeligt, men minimalt for ikke at tiltrække støv og snavs. Hvornår hængsler og grebets kolver/falle næste gang bør rengøres og smøres afhænger af, hvor ofte vinduerne og dørene åbnes og lukkes, vind- og vejrforhold i området samt årstiden.

► Se de nærmere betingelser for garantien i vores garantierklæring, der kan downloades på www.VELFAC.dk.

Hvilken type vindue har du?

Vi spørger, fordi du får brug for at vide, hvilken type vindue du har, når du vil sætte dig ind i, hvordan dine vinduer fungerer. Her er en kortfattet beskrivelse, der kan hjælpe dig med at finde ud af, hvilket system du har.

VELFAC 200 & 200 Helo

VELFAC 200 og 200 Helo vinduer er konstrueret med ét, meget smalt rammeprofil udvendigt. Rammen er udført i aluminium eller HELO kompositmateriale. Glaslisten sidder indvendigt.

VELFAC Ribo alu

VELFAC Ribo alu er et trævindue med påklipset aluminiumsprofil udvendigt. Vinduet er opdelt i karm og ramme.

VELFAC Ribo træ

VELFAC Ribo træ er et almindeligt trævindue med udvendig glasliste. Vinduet er opdelt i karm og ramme.

VELFAC Classic

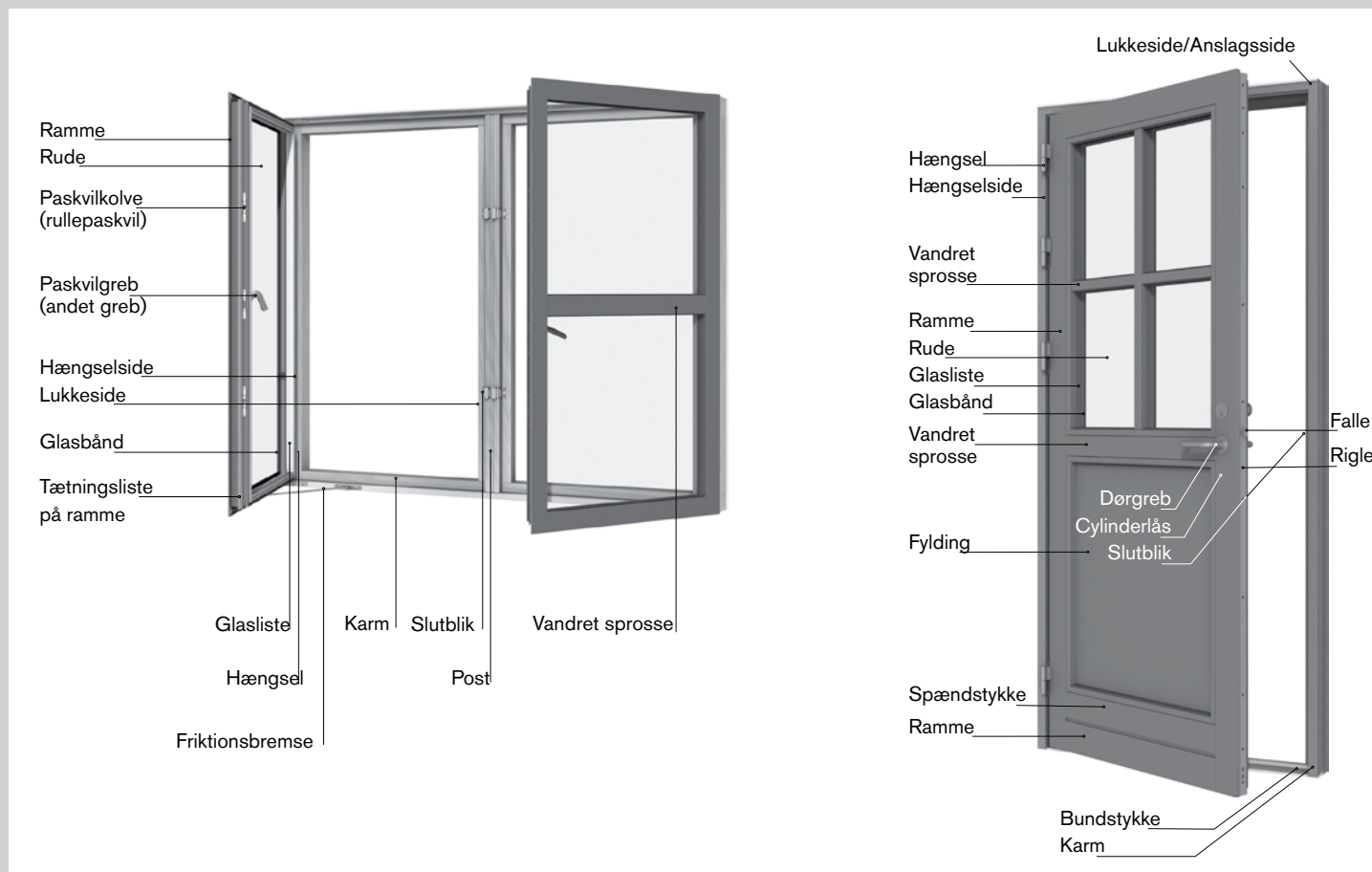
VELFAC Classic er en moderne version af det klassiske kitfalsvindue.

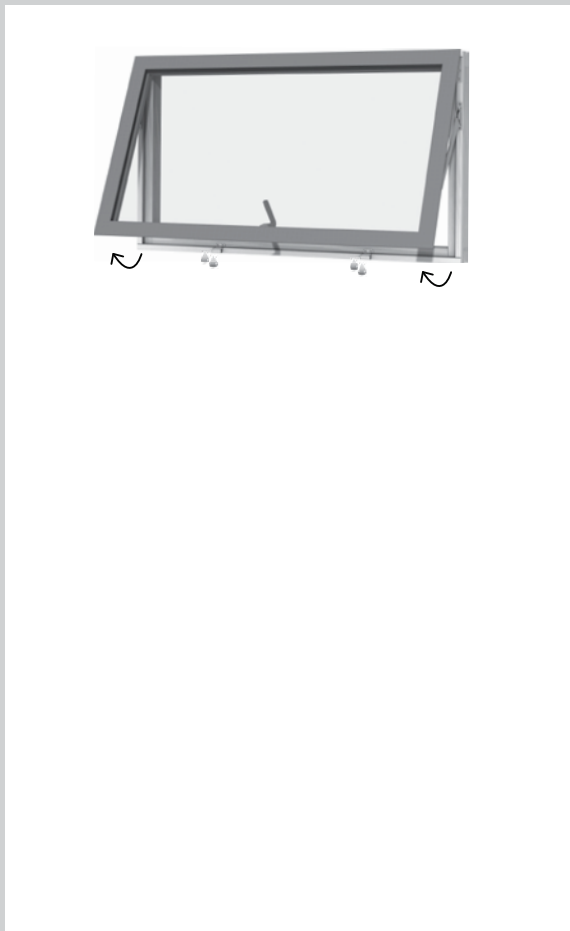
VELFAC 100

VELFAC 100 vinduer er kendetegnet ved, at de åbner indad.

Fagudtryk - vinduer og døre

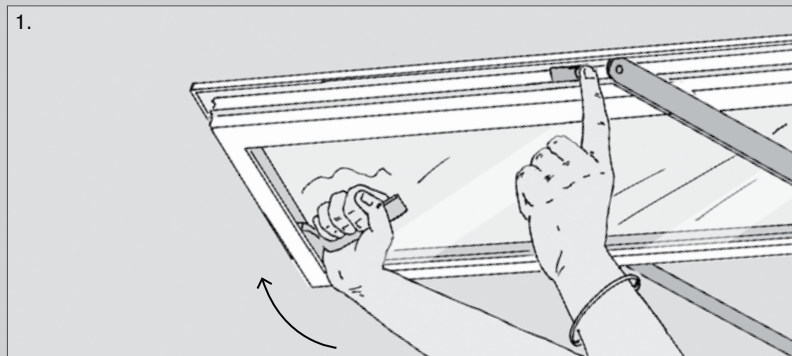

VELFAC 200 Tophængt vindue

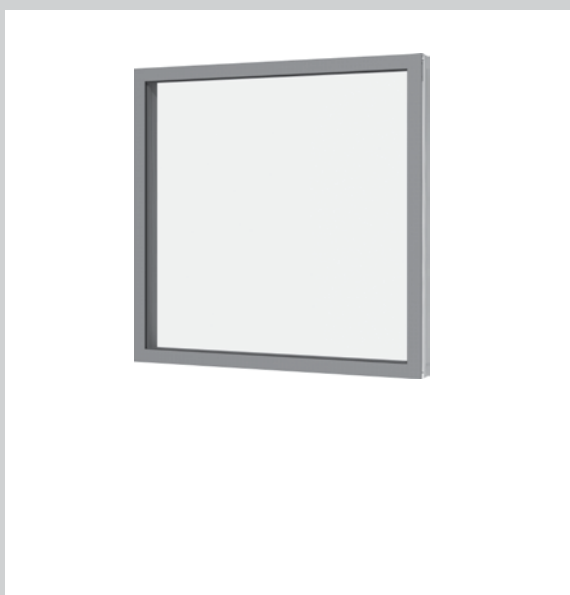

Vinduet åbnes ved at dreje grebet til lodret og skubbe vinduesrammen udad.

Hvis vinduet er monteret som brandredningsåbning, vil det, når det åbnes helt, blive holdt fast i vandret stilling af en pal i venstre side (1). Før rammen igen kan lukkes, skal palen løftes op af hakket.

VELFAC 200 Fast vindue

Vinduet kan ikke åbnes og skal derfor hverken betjenes, smøres eller justeres.

Hvis du hellere vil have et vindue, som du kan åbne, kan et fast vindue som regel bygges om til et oplukkeligt vindue. Kontakt din tømrermester for nærmere information.

VELFAC 200 Sidehængt vindue

To-fløjet vindue

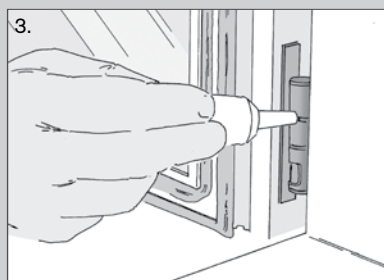
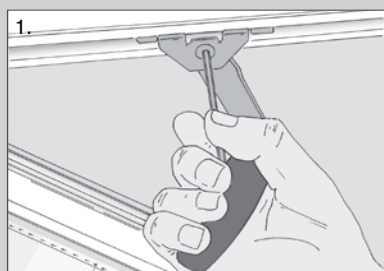
Pudse-tip. Sidder vinduet i nå-højde fra jorden, så åben det og vask og puds det på begge sider udefra.

Vinduet åbnes ved at dreje grebet til vandret og skubbe vinduesrammen udad. Vinduet åbner op til en 90° vinkel og er forsynet med friktionsbremse. Vinduet lukkes ved at trække vinduesrammen ind til karmen og dreje grebet ned til lodret.

To-fløjede vinduer kan være forsynet med forskellige typer poste, se mere om disse på side 35.

Friktionsbremsen justeres ved at dreje på skruen i beslaget med en 4 mm unbrakonøgle (1). Friktionsbremsen kan sidde både foroven og forneden, men er her vist foroven.

Pleje. Friktionsbremsens glideskinner skal holdes fri for støv og snavs, fx med en klud (2). Glideskinnerne må ikke smøres, da det blot samler mere snavs. Vi anbefaler, at du ca. en gang om året smører hængslerne med syrefri olie, mens du åbner og lukker vinduet for at få olien helt ind i hængslerne (3).

VELFAC 200 Sidestyret vindue

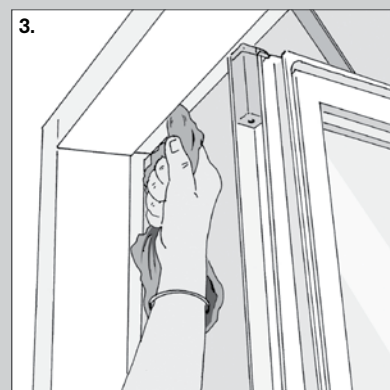
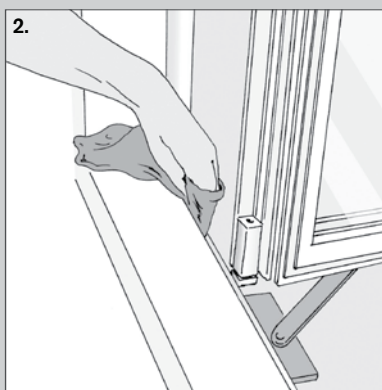
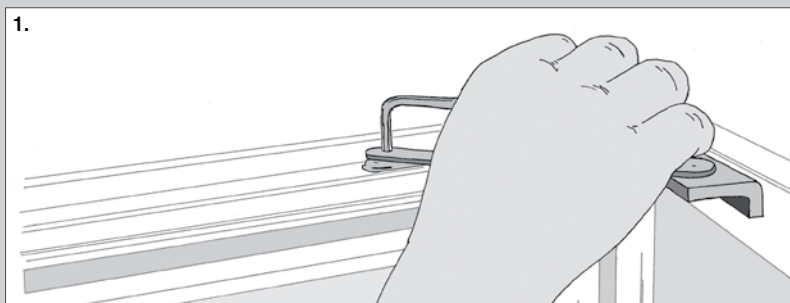

Vinduet åbnes ved at dreje grebet til vandret. Vinduesrammen skubbes nu udad.

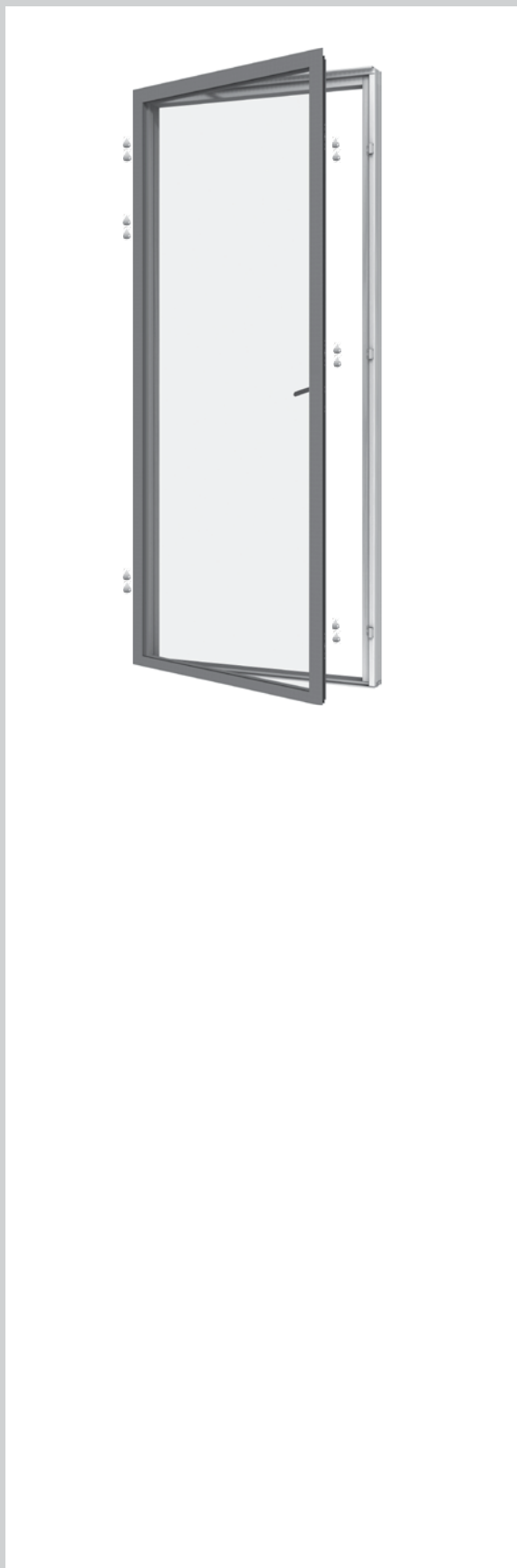
Friktionsbremsen kan justeres ved at dreje på skruen i friktionsbremsen oven på rammen med en 4 mm unbraconøgle (1).

Pudsning. Når vinduet åbnes 90°, åbner der sig en pudsespalte i "hængselsiden". Den udvendige side af ruden kan nu pudses indefra.

Pleje. Glideskinnerne skal holdes fri for støv og snavs fx med en klud (2 + 3). Glideskinnerne skal min. 1 gang årligt sprayeres med **teflonbaseret** smøremiddel, fx Fin Lube eller tilsvarende (aldrig alm. smøreolie!)

VELFAC 200 Terrassedør

Terrassedøren åbnes ved at dreje grebet til vandret og skubbe døren udad. Døren åbner op til 90° og er forsynet med friktionsbremse. Døren kan også fås, så den åbner op til 180° men er så uden friktionsbremse. Døren lukkes ved at trække den ind til karmen og dreje grebet ned til lodret.

To-fløjede døre er forsynet med gående eller fast post. Se mere om disse på side 35.

Pleje. Friktionsbremsens glideskinner skal holdes fri for støv og snavs fx med en klud (1). Skinnerne må ikke smøres, da det blot samler mere snavs. Vi anbefaler, at du mindst en gang om året smører hængslerne med syrefri olie, mens du åbner og lukker døren for at få olien helt ind i hængslerne (2).

Friktionsbremsen sidder foroven og justeres ved at dreje på skruen i beslaget med en 4 mm unbrakonøgle (3).

